

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu, zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil soudu první stolice, by řízení doplnil a o nároku pachtýřově znovu rozhodl.

Důvody:

Usnesením rekursního soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení prvního soudu, byl porušen zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Dle zjištění prvního soudu jde tu o spolupacht několika pozemků, jichž spolupachtýři (celkem 12) užívali tím způsobem, že dávali na nich pásti. Pozemky ty spachtoval vždy jeden ze spolupachtýřů, tak v posledních 8 letech požadovatel, před ním pak jiný spolupachtýř. Poněvadž při spolupachtu jest požadovatel dle § 13, čís. 4 a 5 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. povinen, uvést v ohlášce nejen jméno, stav a bydliště spolupachtýřů, nýbrž i celkovou výměru zemědělské půdy spolupachtýřů, plyne z toho, jakož i vzhledem k předpisu § 3, odstavec třetí, cit. zákona, dle něhož spolupachtýře nelze pokládati za osobu jedinou, — že pro zjištění oprávněnosti ohlášeného nároku není, jak rekursní soud neprávem za to má, — rozhodno, zdali spolupachtýři jsou společně s požadovatelem spoluvlastníky nemovitosti, s níž požadované pozemky spolu byly obdělávány neb užívány, nýbrž u každého ze spolupachtýřů ohledně jeho přihlášky rozhoduje výměra jeho vlastní půdy. Jelikož okolnost tato nebyla vůbec zjištěna, a nebylo dále zjištěno, jak dlouho spolupacht pozemků po způsobu shora uvedeném trval, zůstalo řízení neúplným.

Čís. 648.

Při jiných než peněžitých nárocích může býti předmětem prozatímního opatření pouze věc nebo právo, k němuž vztahuje se nárok ohrožené strany.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, R I 708/20.)

Soud první stolice povolil navrhovateli k zajištění jeho nároku na vydání filmů, reklamního materiálu a psacího stroje, jež vložil do společného podniku Jan V. a spol. prozatímní opatření správou podniku Jan V. a spol., který vedl dosud Jan V. se svou manželkou, ja toho názoru, že ohrožená strana osvědčila nárok i nebezpečí. Rekursní soud vyhověl rekursu Jana V. a návrh zamítl. Důvody: V rekursu uplatňuje stěžovatel v podstatě dvě skutečnosti jako důvody rekursní a to: 1. že tu není vůbec podmínek pro povolení prozatímního opatření, jmenovitě, že schází jak osvědčení nároku tak i osvědčení nebezpečnosti a 2. že napadené usnesení v odporu s předpisem § 391 ex. ř. nestanoví peníz, kterým by výkon povoleného prozatímního opatření bylo lze odvrátiti. Rekursu, nelze upřítí oprávnění. Prozatímní opatření, o něž tu jde, má za předmět vydání určitých věcí, jež ohrožený, jak tvrdí v návrhu, vnesl do podniku: Jan V. a spol., který se stěžovatelem v roce 1919 založil, a jde tu tedy o prozatímní opatření ve smyslu § 381 ex. ř. Domáhaje se na stěžovateli vrácení určitých věcí, mohl by navrhovatel, předpokládajíc ovšem, že jsou tu i ostatní náležitosti (osvědčení nároku a nebezpečnosti) jako prozatímní opatření žádati buď: soudní uschování (§ 382 čís. 1 ex. ř.), nebo

správu (§ 382 čís. 2 ex. ř.); tento prostředek vyhovuje lépe zájmům obou stran, poněvadž se jedná hlavně o filmy, tedy věc, jež má cenu pouze dočasnou. Na povolení takového prozatimního opatření se však navrhovatel neomezil, nýbrž žádal, by mu byla povolena správa podniku, který se stěžovatelem založil, který však stěžovatel vede nyní se svou manželkou, a soudce prvý mu prozatimní opatření ve smyslu tohoto návrhu povolil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Účelem prozatimního opatření jest, aby bylo zajištěno budoucí uplatňování nebo vymožení nároku strany ohrožené. Zajišťovací prostředky, kterými tohoto účelu dosaženo býti má, a které soud dle povahy jednotlivého případu povolití může, nejsou sice, pokud jde o jiné nároky, než peněžité, v § 382 ex. ř. taxativně vypočteny, avšak ze všech tam uvedených způsobů, zejména v odst. čís. 2 téhož §, plyne a jest ostatně samozřejmo, že předmětem prozatimního opatření může býti pouze ona věc a ono právo, na které se nárok ohrožené strany vztahuje. V tomto případě domáhá se navrhovatel povolení prozatimního opatření k zajištění nároku na vydání čtyř filmů, psacího stroje a reklamního materiálu, tedy vydání věcí movitých, žádá však k tomuto účelu za správu podniku, který prý byl původně oběma stranami společně založen, který však odpůrce navrhovatelův, vypověděv tohoto z něho, se svou manželkou založil a dále na svůj účet provozuje. Navrhovatel netvrdí, že by mu k tomuto podniku nějaká práva příslušela, k jejichž zajištění by ve smyslu §§ 334 a 383 ex. ř. správa podniku byla přípustna, nýbrž tvrdí jen, že mu přísluší nárok na vydání oněch věcí, které jako kmenové jmění do podniku původně společného a nyní odpůrcem na vlastní účet provozovaného vložil. Prozatimné opatření by tedy mohlo stihnout pouze tyto věci, nikoliv obchodní podnik, k němuž navrhovatel žádných práv si neosobuje. Jest tedy návrh na prozatimné opatření správou odpůrcova podniku k zajištění nároku na vydání věcí movitých již z tohoto důvodu pochybeným a nepřipustným, aniž třeba bylo, zabývatí se otázkou, jsou-li tu ostatní předpoklady prozatimního opatření totiž osvědčení nároku a podmínky § 381 ex. ř.

Čís. 649.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

K přebytkům menším jednoho hektaru se nehledí pouze tehdy, nepřesahovala-li již vlastní půda požadovatelova 8 ha.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, R I 726/20.)

Soudy všech tří stolic byl zamítnut nárok požadovatelův, jehož vlastní zemědělská půda činila 8 ha 28 a 21 m², nejvyšším soudem z těchto